

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้ศึกษา แนวทางการพัฒนาวัดในเขตอำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี ผู้ความเป็นมาตรฐานของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จากประชากร 50 วัด โดยนำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับคุณภาพมาตรฐานของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ของวัดในเขตอำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี

ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาวัดในเขตอำเภอท่าม่วงจังหวัดกาญจนบุรีผู้ความเป็นมาตรฐานของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

(N = 100)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ความถี่	ร้อยละ
ตำแหน่ง		
เจ้าอาวาส	50	50.00
รองเจ้าอาวาสหรือผู้ช่วยเจ้าอาวาส	50	50.00
รวม	100	100.00
อายุ		
ระหว่าง 20 -40 ปี	18	18.00
41 - 60 ปี	64	64.00
60 ปี ขึ้นไป	18	18.00
รวม	100	100.00
ระดับการศึกษาทางธรรม		
นักธรรมตรี	10	10.00
นักธรรมโท	2	2.00
นักธรรมเอก	88	88.00
รวม	100	100.00
ระดับการศึกษาทางเปรียญธรรม		
ไม่ได้ศึกษา	86	86.00
เปรียญธรรมชั้นตรี	9	9.00
เปรียญธรรมชั้นโท	3	3.00
เปรียญธรรมชั้นเอก	2	2.00
รวม	100	100.00

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (ต่อ)

(N = 100)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ความถี่	ร้อยละ
ระดับการศึกษาทางโลก		
ประถมศึกษา	26	26.00
มัธยมศึกษาหรือปวช.	48	48.00
อนุปริญญาหรือปวส.	1	1.00
ปริญญาตรี	23	23.00
สูงกว่าปริญญาตรี	2	2.00
รวม	100	100.00
ข้อมูลด้านต่าง ๆ ของวัด		
มีโหนดที่ตั้งวัด	73	73.00
มีที่ธรณีสงฆ์	24	24.00
มีที่จัดผลประโยชน์	3	3.00
รวม	100	100.00
สถานสภาพวัด		
ยังไม่ได้รับวิสุงคามสีมา	20	20.00
ได้รับวิสุงคามสีมา	80	80.00
รวม	100	100.00
ระดับการพัฒนาวัด		
ยังไม่ได้รับการพัฒนาวัด	70	70.00
วัดพัฒนาดีเด่น	14	14.00
วัดพัฒนามีผลงานดีเด่น	16	16.00
รวม	100	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามมีตำแหน่งเจ้าอาวาส ร้อยละ 50.00 ผู้ช่วยเจ้าอาวาส ร้อยละ 50.00 มีอายุ 41 - 60 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 64.00) รองลงมา คือ อายุระหว่าง 20 - 40 ปี (ร้อยละ 18.00) และ 60 ปี ขึ้นไป (ร้อยละ 18.00) มีระดับการศึกษาทางธรรม ระดับนักธรรมเอก มากที่สุด (ร้อยละ 88.00) รองลงมาคือ นักธรรมตรี (ร้อยละ 10.00) และนักธรรมโท น้อยที่สุด (ร้อยละ 2.00) มีระดับการศึกษาทางเปรียญธรรม ไม่ได้ศึกษา มากที่สุด (ร้อยละ 86.00) รองลงมาคือ

เปรียญธรรมชั้นตรี (ร้อยละ 9.00) และเปรียญธรรมชั้นเอก น้อยที่สุด (ร้อยละ 2.00) มีระดับการศึกษาทางโลก มัธยมศึกษาหรือปวช. มากที่สุด (ร้อยละ 48.00) รองลงมาคือ ประถมศึกษา (ร้อยละ 26.00) และอนุปริญาหรือปวส. น้อยที่สุด (ร้อยละ 1.00) ข้อมูลด้านต่าง ๆ ของวัด มีโหนดที่ตั้งวัด มากที่สุด (ร้อยละ 73.00) รองลงมาคือ มีที่ธรณีสงฆ์ (ร้อยละ 24.00) และมีที่จัดผลประโยชน์ น้อยที่สุด (ร้อยละ 3.00) สถานสภาพวัด ได้รับวิสุงคามสีมา มากที่สุด (ร้อยละ 80.00) รองลงมาคือ ยังไม่ได้รับวิสุงคามสีมา (ร้อยละ 20.00) ระดับการพัฒนาวัด ยังไม่ได้รับการพัฒนาวัด มากที่สุด (ร้อยละ 70.00) รองลงมาคือ วัดพัฒนามีผลงานดีเด่น (ร้อยละ 16.00) และวัดพัฒนาดีเด่น น้อยที่สุด (ร้อยละ 14.00)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับคุณภาพมาตรฐานของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ของวัดในเขตอำเภอกำม่วน จังหวัดกาญจนบุรี

การวิเคราะห์ข้อมูลระดับคุณภาพมาตรฐานของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ของวัดในเขตอำเภอกำม่วน จังหวัดกาญจนบุรีมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพมาตรฐานของสำนักงาน

พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ของวัดในเขตอำเภอกำม่วน จังหวัดกาญจนบุรี โดยภาพรวม

(N = 50)

มาตรฐานของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	μ	σ	ระดับคุณภาพ
1. หมวดที่ 1 ด้านการสาธารณูปการ	3.51	0.63	มาก
2. หมวดที่ 2 ด้านการปกครอง	3.47	0.66	ปานกลาง
3. หมวดที่ 3 ด้านการศาสนศึกษา	3.55	0.71	มาก
4. หมวดที่ 4 ด้านการศึกษาสงเคราะห์	3.28	0.72	ปานกลาง
5. หมวดที่ 5 ด้านการเผยแผ่	3.63	0.80	มาก
6. หมวดที่ 6 ด้านการสาธารณสงเคราะห์	3.46	0.74	ปานกลาง
โดยภาพรวม	3.48	0.62	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ระดับคุณภาพมาตรฐานของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ของวัดในเขตอำเภอกำม่วน จังหวัดกาญจนบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu=3.48$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ หมวดที่ 5 ด้านการเผยแผ่ ($\mu=3.63$) หมวดที่ 3 ด้านการศาสนศึกษา ($\mu=3.55$) หมวดที่ 1 ด้านการสาธารณูปการ ($\mu=3.51$) หมวดที่ 2 ด้านการปกครอง

($\mu=3.46$) หมวดที่ 6 ด้านการสาธารณสุขสงเคราะห์ ($\mu=3.47$) และหมวดที่ 4 ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ($\mu=3.28$) ตามลำดับ

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลระดับคุณภาพมาตรฐานของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ของวัดในเขตอำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี ในแต่ละด้านเป็นรายข้อย่อยได้ผล การวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 4.3 ตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพมาตรฐานของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ของวัดในเขตอำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี
หมวดที่ 1 ด้านการสาธารณสุข

(N = 50)

หมวดที่ 1 ด้านการสาธารณสุข	μ	σ	ระดับคุณภาพ
1. ภายในวัดมีสิ่งต่างๆ ที่จำเป็นเหมาะสม ส่งเสริมสภาพความเป็นร่มเย็นสถน	3.11	0.81	ปานกลาง
2. การปรับปรุง พัฒนา ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมและภูมิทัศน์ภายในวัด	3.65	0.76	มาก
3. ความสะอาดมั่นคงแข็งแรงของอาคารเสนาสนะต่าง ๆ	3.71	0.80	มาก
4. การบริหารจัดการและดูแลศาสนสมบัติของวัด มีการจัดอย่างเป็นระบบ	3.57	0.68	มาก
โดยภาพรวม	3.51	0.63	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ระดับคุณภาพมาตรฐานของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ของวัดในเขตอำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี หมวดที่ 1 ด้านการสาธารณสุข โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้นภายในวัดมีสิ่งต่างๆ ที่จำเป็นเหมาะสม ส่งเสริมสภาพความเป็นร่มเย็นสถน อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu=3.11$) โดยความสะอาดมั่นคงแข็งแรงของอาคารเสนาสนะต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในกลุ่มระดับมาก ($\mu=3.71$) รองลงมาในกลุ่มระดับมาก คือ การปรับปรุง พัฒนา ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมและภูมิทัศน์ภายในวัด ($\mu=3.65$) และการบริหารจัดการและดูแลศาสนสมบัติของวัด มีการจัดอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในกลุ่มระดับมาก ($\mu=3.57$)

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพมาตรฐานของสำนักงาน
พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ของวัดในเขตอำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี
หมวดที่ 2 ด้านการปกครอง

(N – 50)

หมวดที่ 2 ด้านการปกครอง	μ	σ	ระดับคุณภาพ
1. การจัดทำระเบียบปฏิบัติ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับ บุคลากรภายในวัด	3.53	0.75	มาก
2. มีการวางแผนการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ	3.42	0.72	ปานกลาง
3. การพัฒนาและสวัสดิการ	3.45	0.72	ปานกลาง
โดยภาพรวม	3.47	0.66	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ระดับคุณภาพมาตรฐานของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ของ
วัดในเขตอำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี หมวดที่ 2 ด้านการปกครอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปาน
กลาง ($\mu=3.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ยกเว้นการจัดทำระเบียบปฏิบัติ
เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับบุคลากรภายในวัด ($\mu=3.53$) โดยมีการวางแผนการบริหารจัดการ
อย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในกลุ่มระดับปานกลาง ($\mu= 3.42$) รองลงมาในกลุ่มระดับปาน
กลางคือ มีการวางแผนการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\mu = 3.45$)

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพมาตรฐานของสำนักงาน
พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ของวัดในเขตอำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี
หมวดที่ 3 ด้านการศาสนศึกษา

(N 50)

หมวดที่ 3 ด้านการศาสนศึกษา	μ	σ	ระดับคุณภาพ
1. การจัดการ จัดให้มีเพื่อการศาสนศึกษา	3.48	0.79	ปานกลาง
2. การส่งเสริมศาสนศึกษา	3.63	0.76	มาก
โดยภาพรวม	3.55	0.71	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ระดับคุณภาพมาตรฐานของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ของ
วัดในเขตอำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี หมวดที่ 3 ด้านการศาสนศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับ

มาก ($\mu=3.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมาก 1 ข้อ การส่งเสริมศาสนศึกษา ($\mu=3.63$)
ระดับปานกลาง 1 ข้อ การจัดการ จัดให้มี เพื่อการศาสนศึกษา ($\mu=3.48$)

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพมาตรฐานของสำนักงาน
พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ของวัดในเขตอำเภอน้ำม่วง จังหวัดกาญจนบุรี
หมวดที่ 4 ด้านการศึกษาสงเคราะห์

(N = 50)

หมวดที่ 4 ด้านการศึกษาสงเคราะห์	μ	σ	ระดับคุณภาพ
1. การจัดตั้งโรงเรียน ศูนย์อบรม ชมรมต่าง ๆ ในวัด	3.13	0.90	ปานกลาง
2. การส่งเสริมหรือสนับสนุนการศึกษาสงเคราะห์	3.43	0.78	ปานกลาง
โดยภาพรวม	3.28	0.72	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ระดับคุณภาพมาตรฐานของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติของ
วัดในเขตอำเภอน้ำม่วง จังหวัดกาญจนบุรี หมวดที่ 4 ด้านการศึกษาสงเคราะห์ โดยภาพรวมอยู่ใน
ระดับปานกลาง ($\mu=3.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยการส่งเสริมหรือ
สนับสนุนการศึกษาสงเคราะห์ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\mu=3.43$) รองลงมาคือ การจัดตั้งโรงเรียน ศูนย์
อบรม ชมรมต่าง ๆ ในวัด ($\mu=3.14$)

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพมาตรฐานของสำนักงาน
พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ของวัดในเขตอำเภอน้ำม่วง จังหวัดกาญจนบุรี
หมวดที่ 5 ด้านการเผยแผ่

(N = 50)

หมวดที่ 5 ด้านการเผยแผ่	μ	σ	ระดับคุณภาพ
1. การจัดกิจกรรมเนื่องในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	3.83	0.93	มาก
2. การจัดกิจกรรมเนื่องในวันสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์	3.63	0.92	มาก
3. การจัดกิจกรรมเนื่องในวันสำคัญตามประเพณีท้องถิ่น	3.44	0.69	ปานกลาง
โดยภาพรวม	3.63	0.80	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ระดับคุณภาพมาตรฐานของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ของ
วัดในเขตอำเภอน้ำม่วง จังหวัดกาญจนบุรี หมวดที่ 5 ด้านการเผยแผ่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

($\mu=3.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้นการจัดกิจกรรมเนื่องในวันสำคัญตาม ประเพณีท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu=3.44$) โดยการจัดกิจกรรมเนื่องในวันสำคัญทาง พระพุทธศาสนา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในกลุ่มระดับมาก ($\mu=3.83$) รองลงมาในกลุ่มระดับมากคือ การ จัดกิจกรรมเนื่องในวันสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ ($\mu=3.63$)

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพมาตรฐานของสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ของวัดในเขตอำเภอน้ำม่วง จังหวัดกาญจนบุรี หมวดที่ 6 ด้านการสาธารณสงเคราะห์

(N = 50)

หมวดที่ 6 ด้านการสาธารณสงเคราะห์	μ	σ	ระดับคุณภาพ
1. การให้ความช่วยเหลือ สงเคราะห์ด้านต่าง ๆ แก่ประชาชน	3.42	0.83	ปานกลาง
2. การมีส่วนร่วม สนับสนุน ด้านการสาธารณสงเคราะห์	3.41	0.77	ปานกลาง
3. การมีส่วนร่วมของประชาชน ส่วนราชการ	3.56	0.90	มาก
โดยภาพรวม	3.46	0.74	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ระดับคุณภาพมาตรฐานของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ของ วัดในเขตอำเภอน้ำม่วง จังหวัดกาญจนบุรี หมวดที่ 6 ด้านการสาธารณสงเคราะห์ โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง ($\mu=3.86$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมาก 1 ข้อ คือ การมีส่วนร่วมของ ประชาชน ส่วนราชการ ($\mu=3.56$) ระดับปานกลาง 2 ข้อ คือ การให้ความช่วยเหลือ สงเคราะห์ด้าน ต่าง ๆ แก่ประชาชน ($\mu=3.42$) และการมีส่วนร่วม สนับสนุน ด้านการสาธารณสงเคราะห์ ($\mu=3.41$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาวัดในเขตอำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี สู่ความเป็นมาตรฐานของ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ เป็นผลการสังเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม ของพระสังฆาธิการในอำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 9 รูป ผลการวิเคราะห์สรุปสาระได้ประเด็นสำคัญ จำนวน 6 ส่วน คือ ด้านสาธารณูปการ ด้านการปกครอง ด้านศาสนศึกษา ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ด้านการเผยแผ่ และด้านการสาธารณสงเคราะห์ ในแต่ละประเด็นมีข้อสรุปดังนี้

ด้านการสาธารณูปการ

แนวทางการพัฒนาวัดสู่ความเป็นมาตรฐานของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ในด้านการสาธารณูปการ มีแนวทางการดำเนินการโดยภายในบริเวณวัดต้องมีสิ่งต่าง ๆ ที่จำเป็นเหมาะสม สิ่งเสริมสภาพความเป็นธรรมณีสถาน ดังผู้สนทนากล่าวว่า

“...มองถึงความสะอาด ความเรียบร้อย ความสงบ ความร่มรื่น การยังประโยชน์แก่พุทธบริษัท ที่มาใช้สถานที่ ป้ายชื่อวัดตั้งอยู่ในที่ที่เหมาะสม มีขนาดที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ มีความสว่างแฉก แฉกฝังติดตั้งไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ชัดเจน แสดงอาณาเขตและรายละเอียดสถานที่ ต่าง ๆ ภายในวัดชัดเจน ป้ายเผยแพร่กิจกรรมต่าง ๆ ของวัด แสดงหรือเผยแพร่การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของวัด ป้ายประวัติวัดโดยย่อ เพื่อแสดงประวัติวัดเผยแพร่แก่บุคคลทั่วไป ป้ายนิเทศข้อมูล เพื่อแสดงจำนวนสถิติ ข้อมูลต่างๆของวัด ป้ายคติธรรม พุทธภาษิต เพื่อเผยแพร่คติธรรมหรือพุทธภาษิต เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ หรือคติธรรมสอนใจแก่บุคคลที่เข้ามาในวัด และมุมหนังสือเพื่อส่งเสริมการอ่าน เพื่อเป็นช่องทางในการเรียนรู้แก่บุคคลทั่วไปที่สนใจ...”

“...บริเวณวัดต้องสงบ ร่มรื่น มีการจัดบริเวณวัด สถานที่ เป็นระเบียบ มีภาชนะรองรับขยะมูลฝอย มีบริเวณปลูกดอกไม้ ไม้ประดับ เพื่อความร่มรื่น สวยงาม มีการจัดพื้นที่สำหรับนั่งพักผ่อน...”

การดำเนินการในสิ่งต่าง ๆ ควรให้เหมาะสม สะอาด สวยงาม มั่นคงตลอดจนการปรับปรุงพัฒนาดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมและภูมิทัศน์ภายในวัด ดังผู้สนทนากล่าวว่า

“...ความสะอาด ของอาคารเสนาสนะและภายในบริเวณวัดมีความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัยต่อการพำนักอาศัย ใช้ประโยชน์หรือดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ...”

มีการบริหารจัดการที่เป็นระบบ ดังผู้สนทนากล่าวว่า

“...การบริหารจัดการและดูแลศาสนสมบัติของวัด โดยวัดดำเนินการให้มีเพื่อให้สามารถบริหารจัดการวัดอย่างเป็นระบบ ได้แก่ การจัดทำบัญชีการเงินของวัด การจัดทำทะเบียนทรัพย์สินของวัด การแต่งตั้งไวยาวัจกรของวัด การแต่งตั้งคณะกรรมการวัด...”

ด้านการปกครอง

การดำเนินการบริหารจัดการวัดสู่ความเป็นมาตรฐานของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ในด้านการปกครอง มีแนวทางการดำเนินการ โดยการจัดทำระเบียบปฏิบัติ ทะเบียนประวัติพระภิกษุสามเณรและบุคลากรภายในวัด จัดทำประวัติวัดไว้เป็นหลักฐาน เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับบุคลากรภายในวัด การวางแผนการจัดการอย่างเป็นระบบ ดังผู้สนทนากล่าวว่า

“...งานที่เจ้าอาวาสจะต้องสอดส่องดูแลพระภิกษุสามเณรและรวมไปถึงคฤหัสถ์ที่พำนักอยู่ในวัดให้เรียบร้อยดี ให้อยู่ในพระธรรมวินัย เริ่มตั้งแต่รับเข้ามาบวชไปจนถึงพัฒนาบุคลากรที่รับเข้ามาแล้วให้มีวัตรที่ดีงาม มีการกำหนดนโยบายระเบียบปฏิบัติกิจวัตรพระภิกษุสามเณร มีระเบียบปฏิบัติของศิษย์วัดและผู้อาศัยในวัด มีระเบียบปฏิบัติสำหรับบุคคลที่เข้ามาร่วมหรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ ภายในวัดให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เจ้าอาวาสได้มีการมอบหมายหน้าที่บุคลากรภายในวัดตามความรู้ความสามารถ จัดทำทะเบียนประวัติพระภิกษุสามเณรและบุคลากรภายในวัด มีการวางแผนการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ จัดทำสมุดเยี่ยมเป็นประวัติไว้เป็นหลักฐาน...”

“...มีการประชุมอบรมพระภิกษุสามเณรและบุคลากรภายในวัด มีการจัดสวัสดิการต่าง ๆ ให้แก่พระภิกษุสามเณรและบุคลากรภายในวัด มีการประชุมคณะกรรมการวัดสม่ำเสมอ มีการวางแผนการดำเนินงานและ โครงการพัฒนาวัดอย่างต่อเนื่อง...”

ด้านการศาสนศึกษา

การดำเนินการบริหารจัดการวัดวัดสู่ความเป็นมาตรฐานของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ในด้านการศาสนศึกษา มีแนวทางการดำเนินการ โดยการจัดการให้มีการศาสนศึกษา ดังผู้สนทนากล่าวว่า

“...ต้องให้บุคลากร ได้รับการศึกษาอบรม การศึกษานี้หมายถึงศึกษาพระปริยัติธรรมและปฏิบัติธรรม ต้องให้ศึกษาทั้งหลักสูตรนักธรรมและหลักสูตรบาลีและสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถสอนธรรมให้แก่นักเรียน นักศึกษา ประชาชน ภายในวัดและภายในสถานศึกษา จัดให้มีโครงการปฏิบัติธรรมแก่พระภิกษุสามเณรและบุคลากรภายในวัด จัดห้องสมุดทางพระพุทธศาสนาในวัด...”

และการส่งเสริมการศาสนศึกษา ดังผู้สนทนากล่าวว่า

“...ส่งเสริมให้พระภิกษุสามเณรศึกษาพระปริยัติธรรมและปฏิบัติธรรม ส่งเสริมให้พระภิกษุสามเณรในวัดศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา และส่งเสริมให้ศิษย์วัดได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง...”

ด้านการศึกษาสงเคราะห์

การดำเนินการบริหารจัดการวัดสู่ความเป็นมาตรฐานของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ในด้านการศึกษาสงเคราะห์ มีแนวทางการดำเนินการ โดยการจัดตั้งโรงเรียน ศูนย์อบรม ชมรมต่าง ๆ ในวัด ดังผู้สนทนากล่าวว่า

“...จัดตั้งโรงเรียนหรือศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ศีลธรรม จัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพ จัดตั้งชมรมเพื่อรวมกลุ่มดำเนินการที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน...”

และการส่งเสริมหรือสนับสนุนการศึกษาสงเคราะห์ ดังผู้สนทนากล่าวว่า

“...ส่งเสริม/สนับสนุน ด้านการศึกษาให้กับโรงเรียนหรือหน่วยงานราชการต่าง ๆ ส่งเสริม/สนับสนุนประชาชนในการส่งเสริมอาชีพต่าง ๆ ส่งเสริม/สนับสนุนกองทุนการศึกษาดัง ๆ ให้แก่เด็กยากจนหรือผู้ด้อยโอกาส...”

ด้านการเผยแผ่

การดำเนินการบริหารจัดการวัดสู่ความเป็นมาตรฐานของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ในด้านการเผยแผ่ มีแนวทางการดำเนินการ โดยการจัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา เนื่องในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ดังผู้สนทนากล่าวว่า

“...การทำบุญตักบาตร การแสดงธรรมเทศนา การจัดปฏิบัติธรรม การเวียนเทียน การจัดนิทรรศการที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา...”

การจัดกิจกรรมเนื่องในวันสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ ดังผู้สนทนากล่าวว่า

“...การทำบุญตักบาตร การแสดงธรรมเทศนา การจัดปฏิบัติธรรม การจัดนิทรรศการที่เกี่ยวกับพระราชกรณียกิจ...การจัดให้มีพิธีถวายเครื่องสักกระและจุดเทียนชัยถวายพระพร”

การจัดกิจกรรมเนื่องในวันสำคัญตามประเพณี/ท้องถิ่น ดังผู้สนทนากล่าวว่า

“...การจัดกิจกรรมเนื่องในวันสำคัญตามประเพณี/ท้องถิ่น ทำบุญตักบาตร การแสดงธรรมเทศนา ปฏิบัติธรรม กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรม/ประเพณี การจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางประเพณี/ท้องถิ่น...”

การทำหน้าที่อบรมส่งเสริมศีลธรรมของพระภิกษุสามเณร เช่น ในโรงเรียน หน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชน หรือประชาชนตามหมู่บ้าน ดังผู้สนทนากล่าวว่า

“...การทำหน้าที่อบรมส่งเสริมศีลธรรมของพระภิกษุสามเณร เช่น ในโรงเรียน หน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชน หรือประชาชนตามหมู่บ้านต่าง ๆ...”

บุคลากรของวัดทำหน้าที่เผยแผ่พระพุทธศาสนา เช่น เป็นพระธรรมทูต พระวิปัสสนาจารย์ พระจริยานิเทศน์ ดังผู้สนทนากล่าวว่า

“...บุคลากรของวัดทำหน้าที่เผยแผ่พระพุทธศาสนา เช่น เป็นพระวิทยากรบรรยายคุณธรรมศีลธรรม เป็นพระวิปัสสนาจารย์อบรมพระกรรมฐานและบรรยายธรรมะ...”

มีการเผยแผ่ข้อมูลข่าวสารทางพระพุทธศาสนา เช่น วิทยุชุมชน การแจกหนังสือธรรมะ ซีดีธรรมะ ทอกระจายข่าว ดังผู้สนทนากล่าวว่า

“...มีการเผยแผ่ข้อมูลข่าวสารทางพระพุทธศาสนา เช่น จัดรายการวิทยุชุมชน การแจกหนังสือธรรมะ ซีดีธรรมะ ประชาสัมพันธ์เสียงตามสายของชุมชน เป็นต้น...”

มีมุมมองเรียนรู้พระพุทธศาสนา เช่น มุมหนังสือ ห้องสมุด ป้ายพุทธศาสนสุภาษิต ดังผู้สนทนา
กล่าวว่า

“...มีมุมมองเรียนรู้พระพุทธศาสนา เช่น มุมอ่านหนังสือธรรมะ มีป้ายสุภาษิตคำสอนต่างๆ...”

มีการจัดโครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม แก่เยาวชน ประชาชนทั่วไป เช่น โครงการ
บรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน บวชนกขัมมจาริณี ค่ายคุณธรรม ดังผู้สนทนากล่าวว่า

“...มีการจัดโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่เยาวชน ประชาชนทั่วไป เช่น จัดพระ
วิทยากรบรรยายในโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน บวชนกขัมมจาริณี ค่ายคุณธรรม ฯลฯ...”

ด้านการสาธารณสงเคราะห์

การดำเนินการบริห การจัดการวัดสู่ความเป็นมาตรฐานของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
ในด้านการสาธารณสงเคราะห์ มีแนวทางการดำเนินการ โดยการให้ความช่วยเหลือหรือสงเคราะห์ด้าน
ต่างๆ แก่ประชาชน ดังผู้สนทนากล่าวว่า

“...การสงเคราะห์ผู้ยากไร้ การช่วยเหลือผู้ประสบภัยต่าง ๆ การระงับข้อพิพาท ข้อขัดแย้งของ
ชาวบ้าน และการดำเนินการด้านการสาธารณสงเคราะห์อื่น ๆ...”

การมีส่วนร่วมและสนับสนุน ด้านการสาธารณสงเคราะห์ ดังผู้สนทนากล่าวว่า

“...การอำนวยความสะดวกในการให้ใช้สถานที่ของวัดจัดกิจกรรมต่าง ๆ การจัดตั้งมูลนิธิ/
กองทุนเพื่อการกุศล การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมอาชีพของประชาชน และการให้ความร่วมมือกับ
ทางราชการเพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ...”

การสร้างเครือข่าย แยกร่วม อาสาสมัคร และจิตอาสา เพื่อดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ และการมี
ส่วนร่วมของประชาชนหรือส่วนราชการ ดังผู้สนทนากล่าวว่า

“...วัดสร้างเครือข่ายการดำเนินงานด้านสาธารณะกับองค์กรต่าง ๆ วัดส่งเสริม/สนับสนุน ให้มีจิตอาสา เพื่อเผยแผ่พระพุทธศาสนา และวัดจัดให้มีอาสาสมัคร/แนวร่วมในการสอดส่องดูแลและพิทักษ์พระพุทธศาสนา...”